

V Bruseli 10. novembra 2022
(OR. en)

14481/22

COH 107
SOC 613

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet: Závbery o politike súdržnosti
– *schválenie*

---

1. Pracovná skupina pre štrukturálne opatrenia a najvzdialenejšie regióny preskúmala návrh záverov predsedníctva o politike súdržnosti na svojich zasadnutiach 12. a 27. septembra a 10. a 24. októbra 2022. Delegácie odsúhlasili návrh záverov Rady uvedený v prílohe k tejto poznámke.
3. Výbor stálych predstaviteľov sa vyzýva, aby odporučil Rade schváliť uvedené závery Rady v znení, ktoré sa uvádza v prílohe k tejto poznámke.

NÁVRH

Závery Rady o politike súdržnosti

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

- (1) PRIPOMÍNA svoje závery z júna 2022 k oznámeniu o ôsmej správe o súdržnosti s názvom „Súdržnosť v Európe do roku 2050“;
- (2) PRIPOMÍNA, že politika súdržnosti je hlavnou politikou, ktorá sa zameriava na sociálno-ekonomický rozvoj regiónov EÚ a jej cieľom je znížiť rozdiely medzi nimi, ako sa uvádza v článku 174 ZFEÚ; a PRIPOMÍNA, že cieľ sociálnej, hospodárskej a územnej súdržnosti je jadrom európskeho projektu, a UPRIAMUJE POZORNOSŤ na riziko, že sa zvýšia regionálne rozdiely spôsobené krízami a vyvíjajúcou sa geopolitickou situáciou;
- (3) ZDÔRAZŇUJE, že je dôležité chrániť finančné záujmy Únie, a s ohľadom na nariadenie o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie;

Pridaná hodnota politiky súdržnosti

- (4) ZDÔRAZŇUJE, že politika súdržnosti je pružná, moderná a dlhodobá, a OCEŇUJE úlohu, ktorú politika súdržnosti zohráva pri prispievaní k budúcemu rozvoju EÚ z hľadiska posilňovania hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, zlepšovania kvality života občanov EÚ a podpory prechodu na klimaticky neutrálne, obehové, zelené a digitálne hospodárstvo, pričom súčasne zabezpečuje vyvážený vnútorný trh a zvyšuje konkurencieschopnosť EÚ v celosvetovom meradle;

- (5) POUKAZUJE NA pákový efekt, ktorý má politika súdržnosti; ZDÔRAZŇUJE, že podľa odhadov každé 1 euro vynaložené na politiku súdržnosti vytvorilo po 15 rokoch od skončenia vykonávacieho obdobia na úrovni EÚ dodatočný HDP vo výške 2,7 eura¹;
- (6) PRIPOMÍNA, že politika súdržnosti je priekopníkom v oblasti využívania hodnotiacich postupov a programovania orientovaného na výsledky. Osvedčené postupy v rámci politiky súdržnosti by sa mohli ďalej rozšíriť do iných politík EÚ;
- (7) UZNÁVA, že politika súdržnosti nie je krízovým nástrojom, hoci sa preukázalo, že pomáha zmierniť účinky nedávnych kríz, a ZASTÁVA NÁZOR, že politika súdržnosti by mala byť schopná prispôsobiť sa novému vývoju bez toho, aby boli ohrozené jej štrukturálne a dlhodobé ciele;
- (8) ZDÔRAZŇUJE, že režim zdieľaného riadenia je kľúčovým prvkom, ktorý zabezpečuje účinné vykonávanie politiky súdržnosti, a má pozitívne vplyvy, ktoré prispievajú k:
- zabezpečeniu riadneho zapojenia nižšej ako vnútroštátnej úrovne a zapojenia partnerov v súlade so zásadou partnerstva, čím sa vytvára pocit zodpovednosti za programy a rozvojové trendy, a tiež sa posilňuje spolupatričnosť k európskemu projektu,
  - zlepšeniu kapacity a kvality verejnej správy, jej strategického plánovania v oblasti prístupu k investovaniu, a to na základe náležitej intervenčnej logiky, orientácie na výsledky a rozpočtovej výkonnosti,
  - umožneniu programovania smerom zdola nahor a zároveň prepojeniu nových globálnych trendov s tvorbou vnútroštátnych a regionálnych politík a investičným plánovaním (napr. zameranie na inteligentnú špecializáciu a digitálnu transformáciu, inteligentné mestá, miestne orientovaný prístup, uplatňovanie posudzovania územného vplyvu);

---

¹ Ôsma správa o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, Súdržnosť v Európe do roku 2050, kapitola 9: Vplyv politiky súdržnosti.

- (9) ZDÔRAZŇUJE, že znásobovanie nástrojov financovania zvyšuje riziko prekryvania s intervenciami v rámci politiky súdržnosti, môže ohroziť schopnosť politiky súdržnosti plniť svoje dlhodobé ciele, zvyšuje náklady na koordináciu a vytvára administratívnu záťaž pre členské štáty, regióny a prijímateľov;
- (10) ZASTÁVA NÁZOR, že v záujme zabránenia umelej fragmentácii a duplicite investícií, by hranice medzi rôznymi nástrojmi mali byť dobre vymedzené a ďalšie nástroje by mali dopĺňať politiku súdržnosti a mali by byť s ňou synergické;

Programové obdobie 2014 – 2020

- (11) VÍTA výsledky, ktoré sa dosiahli v programovom období 2014 – 2020, a BERIE NA VEDOMIE analýzu, ktorú Komisia predložila v ôsmej správe o súdržnosti;
- (12) ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné zamerať sa na ukončenie programového obdobia 2014 – 2020, [...] a VYZÝVA Komisiu, aby pri vymedzovaní spôsobov ukončenia zvažila všetky možnosti flexibility, čím sa umožní účinné a efektívne vykonávanie operácií;
- (13) VYZÝVA Komisiu, členské štáty a regionálne orgány, aby v spolupráci so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami vo veľkej miere širili a propagovali výsledky a prínosy politiky súdržnosti medzi verejnosťou;

Politika súdržnosti a jej prispôbená reakcia na nedávne krízy

- (14) BERIE NA VEDOMIE, že politika súdržnosti zohrala dôležitú úlohu v boji proti hospodárskym dôsledkom krízy COVID-19, a PRIPOMÍNA rýchle prijatie legislatívnych návrhov Komisie týkajúcich sa Kohéznych opatrení na podporu utečencov v Európe (CARE), zvýšeného predbežného financovania zo zdrojov REACT-EU a FAST-CARE;

- (15) VYZÝVA Komisiu, aby pozorne monitorovala hospodárske a sociálne dôsledky nevyprovokovanej ruskej vojenskej agresie voči Ukrajine vrátane situácie na trhoch s energiou a inflácie a aby v prípade potreby preskúmala ďalšie opatrenia na zabezpečenie úspešného vykonávania programov politiky súdržnosti;

Programové obdobie 2021 – 2027

- (16) VÍTA skutočnosť, že legislatívny rámec na obdobie 2021 – 2027 poskytuje jednoduchšie a flexibilnejšie vykonávacie pravidlá; VYZÝVA Komisiu, aby posúdila vplyv týchto pravidiel a monitorovala možnosti ďalšieho zjednodušenia, najmä pokiaľ ide o administratívnu záťaž pre všetky zainteresované strany v porovnaní so skutočnou pridanou hodnotou;
- (17) ZDÔRAZŇUJE prvky programového obdobia 2021 – 2027, ako sú:
- prepojenie medzi politikou súdržnosti a európskym semestrom, ktoré sa v programovom období 2021 – 2027 posilnilo; POUKAZUJE však na to, že je potrebné zabezpečiť rovnováhu medzi miestne orientovaným prístupom a európskymi prioritami,
  - nové kroky smerujúce k vylepšenému systému auditu na základe budovania dlhodobej dôvery,
  - systém základných podmienok; DOMNIEVA sa, že posúdenie splnenia základných podmienok je nevyhnutné pre riadne vykonávanie politiky súdržnosti bez pridania neprimeranej administratívnej záťaže pre členské štáty,
  - riešenia, ktoré pomáhajú zabezpečiť, aby financovanie v oblasti súdržnosti bolo v súlade s environmentálnymi, sociálnymi a klimatickými cieľmi,
  - efektívnejšia intervenčná logika, efektívnejšie systémy ukazovateľov a zjednodušený výkonnostný rámec; ako aj strednodobé preskúmanie programov a partnerských dohôd v roku 2025, ktoré umožní riešiť novo identifikované výzvy,
  - možnosti pri vykonávaní programov zdieľaného riadenia na presun určitých úrovní financovania medzi fondmi a kategóriami regiónov,
  - širšie možnosti kombinovania rôznych foriem podpory, ako sú finančné nástroje a granty;

- (18) VÍTA skutočnosť, že Komisia poskytla usmernenia týkajúce sa zásady „nespôsobovať významnú škodu“ a zabezpečenia odolnosti proti zmene klímy, a VYZÝVA Komisiu, aby si s členskými štátmi vymieňala príklady najlepších postupov;
- (19) VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby zabezpečili, že vykonávanie programov na obdobie 2021 – 2027 sa začne bez ďalšieho odkladu, a aby prijali kroky potrebné na urýchlenie vykonávania;
- (20) VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby prispeli k zjednodušeniu, a to aj prostredníctvom ďalšieho preskúmania potenciálu nových možností, ako je financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, a zjednodušené vykazovanie nákladov vo všeobecnosti, a VYZÝVA Komisiu, aby sa v tejto súvislosti podelila o príklady najlepších postupov a podporovala členské štáty;
- (21) ZDÔRAZŇUJE dôležitosť predchádzania podvodom a korupcii a boja proti nim; VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby v týchto oblastiach úzko spolupracovali a aby zvýšili účinnosť systémov kontroly;
- (22) VYZÝVA členské štáty a Komisiu, aby dostatočne včas pripravili pôdu na účinné strednodobé preskúmanie, pokiaľ ide o obdobie 2021 – 2027;
- (23) VYZÝVA Komisiu, aby:
- neustále zdôvodňovala vplyv politiky súdržnosti prostredníctvom analýzy makroekonomických účinkov a účinkov presahovania na všetky regióny s využitím faktov a číselných údajov,
  - určila vplyv investícií v rámci politiky súdržnosti na verejné statky a udržateľnosť uskutočnených investícií,
  - analyzovala viaceré výsledky politiky súdržnosti, a to aj v oblasti hospodárstva, inovácie, digitalizácie, klímy a životného prostredia, ako aj sociálnych vecí;

Územný aspekt politiky súdržnosti

- (24) DOMNIEVA sa, že základným prvkom politiky súdržnosti je miestne orientovaný prístup, ktorý zohľadňuje územné špecifiká regiónov;
- (25) POUKAZUJE NA TO, že pri navrhovaní a vykonávaní nástrojov EÚ vrátane tých, ktoré reagujú na neočakávané globálne výzvy, by sa mal zohľadniť územný rozmer;
- (26) ZDÔRAZŇUJE, že osobitná pozornosť sa musí venovať špecifikám a podpore regiónov, najmä menej rozvinutých, ktoré trpia rôznymi štrukturálnymi alebo trvalými nerovnováhami bez ohľadu na ich pôvod;
- (27) ZDÔRAZŇUJE, že politika súdržnosti významne prispieva k dosahovaniu cieľov rozvoja vidieckych a mestských oblastí a zároveň podporuje integrované prístupy k územiám;
- (28) ZDÔRAZŇUJE význam a príležitosti cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce pre členské štáty a ich regióny, ako aj pre krajiny európskeho susedstva a krajiny využívajúce nástroj predvstupovej pomoci, a ZDÔRAZŇUJE, že vzájomná spolupráca prispieva k rozvoju regiónov a k integrácii EÚ;
- (29) VÍTA príležitosti, ktoré vyplývajú zo začlenenia spolupráce a činností spolupráce do programov cieľa Investovanie do zamestnanosti a rastu, ako aj príspevok politiky súdržnosti k začleneniu makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti;

- (30) BERIE NA VEDOMIE Fond na spravodlivú transformáciu zriadený v rámci viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027 s cieľom umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, hospodárske a environmentálne následky, ako aj následky na zamestnanosť, vyplývajúce z prechodu na ciele Únie v oblasti energetiky a klímy do roku 2030 a na klimaticky neutrálne hospodárstvo Únie do roku 2050;
- (31) VYZÝVA členské štáty, aby urýchlili prípravu, a Komisiu, aby čo najskôr schválila programy spolufinancované z Fondu na spravodlivú transformáciu a príslušné plány spravodlivej transformácie územia;
- (32) VYZÝVA Komisiu, aby zohľadnila osobitosti pridelovania prostriedkov v rámci NGEU a lehoty na implementáciu týchto zdrojov, a VYZÝVA Komisiu, aby podporovala členské štáty pri včasnom vykonávaní Fondu na spravodlivú transformáciu, najmä v prípade veľkých transformačných projektov;

Politika súdržnosti po roku 2027

- (33) ZDÔRAZŇUJE význam súdržnosti ako zásady, politiky, cieľa a piliera EÚ a ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné pokračovať v posilňovaní hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti na základe silného viacúrovňového riadenia a partnerstva s regionálnymi zainteresovanými stranami a občanmi a v rôznych oblastiach politiky EÚ;
- (34) ZDÔRAZŇUJE, že politika súdržnosti je politikou pre všetky regióny;
- (35) VYZÝVA Komisiu, aby čo najskôr po predložení návrhu budúceho viacročného finančného rámca EÚ predložila svoje legislatívne návrhy na obdobie po roku 2027;
- (36) PRIPOMÍNA, že týmito závermi nie sú dotknuté rokovania o viacročnom finančnom rámci na obdobie po roku 2027 a legislatívnom rámci EÚ v oblasti súdržnosti;

(37) VYZÝVA Komisiu, aby:

- posúdila všetky aspekty právnych predpisov na obdobie 2021 – 2027, ďalej preskúmala možnosti, ktoré ponúka prístup založený na výkonnosti, a čo najviac ho využila pri príprave budúceho legislatívneho rámca,
- pokračovala v zjednodušovaní pravidiel prijímania a vykonávania programov politiky súdržnosti, a to na základe osvedčených príkladov a najlepších postupov a s cieľom znížiť administratívnu záťaž pre všetky zainteresované strany,
- harmonizovala vykonávacie pravidlá medzi rôznymi programami EÚ, ktoré prispievajú k podobným cieľom, aby sa zabránilo zbytočnej administratívnej záťaži pre všetky zainteresované strany,
- zabezpečila kontinuitu pravidiel a právnu istotu bez zvýšenia administratívnej záťaže,
- povzbudzovala k širšiemu využívaniu najlepších postupov v prípade preukázaných výsledkov a nízkej miery chybovosti;

(38) VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala legislatívny rámec politiky súdržnosti a zamerala sa pritom na ciele udržateľného rozvoja EÚ a jej regiónov, a aby pritom mala na zreteli, že by sa mala zaoberať špecifikami všetkých regiónov a ďalej preskúmať situáciu regiónov nachádzajúcich sa v pasci rozvoja a regiónov na vonkajších hraniciach EÚ, s cieľom primerane reagovať na ich osobitné potreby, a mala by poskytnúť osobitné opatrenia na podporu rozvoja najvzdialenejších regiónov;

(39) ZDÔRAZŇUJE, že demografické výzvy, ako sú negatívny demografický trend, starnutie obyvateľstva, vyludňovanie a únik mozgov, by mohli výrazne prehĺbiť existujúce územné rozdiely medzi regiónmi, ktoré bránia súdržnosti, rastu a zamestnanosti; VYZÝVA Komisiu, aby preskúmala, ako tieto výzvy primerane riešiť;

(40) PRIPOMÍNA, že v prípade niektorých najvzdialenejších regiónov a ostrovných členských štátov môžu demografickými výzvami byť rastúci podiel mladého obyvateľstva a extrémny v hustote obyvateľstva;

- (41) VYZÝVA Komisiu, aby počas procesu prípravy ďalšieho legislatívneho balíka pokračovala v úzkej spolupráci a výmene informácií s členskými štátmi, pokiaľ ide o kľúčové prvky tvorby a realizácie politiky;
- (42) VYZÝVA Komisiu, členské štáty a regionálne orgány, aby dbali na to, aby nebola poškodená súdržnosť pri príprave investičných nástrojov, napr. zabezpečením toho, že únijné a vnútroštátne politiky a nástroje budú prispievať ku konvergencii a znižovaniu asymetrií medzi regiónmi a v rámci nich; [...]
- (43) VYZÝVA Komisiu, aby pred zavedením nových nástrojov zhodnotila existujúce politické nástroje EÚ s cieľom zabrániť prekrývaniu s existujúcimi nástrojmi, a najmä pokiaľ ide o politiku súdržnosti. Toto zhodnotenie by malo zahŕňať určenie najúčinnnejšej metódy vykonávania politického rámca EÚ a výsledky hodnotenia rôznych nástrojov;
- (44) JE NAĎALEJ ODHODLANÁ viesť pravidelnú politickú diskusiu medzi príslušnými ministrami v Rade pre všeobecné záležitosti s cieľom rokovať o politike súdržnosti, jej vykonávaní a možných výzvach.
-